

Porno is niet meer onschuldig

► Veertig procent van de Nederlanders is tegen plannen om 'Deep Throat' uit te zenden ► Ooit stond de film voor seksuele bevrijding ► Nu wordt porno vooral geassocieerd met misbruik

DOOR ESMA LINNEMANN
AMSTERDAM

De levenslustige Linda Lovelace heeft in de film *Deep Throat* een groot probleem: ze kan maar niet tot een orgasme komen. Ze verveelt zich stierlijk op seksfeestjes, maar gelukkig biedt een dokter met een enorme snor uitkomst: hij constateert dat Linda's clitoris niet op de gebruikelijke plek zit, maar diep in haar keel. Linda gaat vervolgens op 'diepgaand' onderzoek en komt eindelijk aan haar trekken.

Dit flinterdunne verhaallijntje, in een weekend geschreven door 'regisseur' en kapper Gerard Damiano, trok in 1972 onverwachts massa's mensen naar de bioscoop, en leidde tot grote ophef in de Verenigde Staten. Maar ook anno 2008, meer dan 35 jaar en een seksuele revolutie later, beroert *Deep Throat* de gemoederen: BNN en de VPRO willen de klassieker op Nederland 3 uitzenden. Fatsoenspartijen schreeuwen moord en brand.

En dat terwijl *Deep Throat* ten tijde van de première juist hip was: allerlei beroemdheden en politici gingen de film zien. Zelfs Jacky Kennedy liet haar bepoederde neus in de bioscoop zien.

Het begin van de jaren zeventig stond in het teken van de seksuele revolutie, en porno werd salonfähig, vertelt seksuoloog Peter Leusink. 'Deep Throat' werd als bevrijdend en ta-

boe doorbrekend ervaren. Het was helemaal nieuw, iedereen wilde het zien.'

Deep Throat is een historische film met een enorme impact, vindt ook Jan Andrik, producent van pornofilms en eigenaar van pornomodelbureau Holland Adult Media. Hij zou ook wel een film willen maken voor een groot bioscooppubliek. 'Met een echte verhaallijn en psychologische wendingen, dat is de droom van elke pornoregisseur!'

De pornofilm *Deep Throat* over de orgasmequeeste van Linda Lovelace werd in de Verenigde Staten in maar liefst 23 staten verboden.

Maar voor dat soort films is tegenwoordig geen markt meer, stelt hij. 'Door het internet moeten scènes niet te lang duren, omdat mensen vaak per minuut betalen.'

De porno-industrie heeft volgens Andrik dan ook weinig meer weg van de vrolijke, onschuldige sfeer uit *Deep Throat*. Andrik: 'Er zijn heel veel media bijgekomen: video, filmcabines, dvd en nu internet. De competitie is moordend, en de wetgeving is door geslachtsziekten flink aangescherpt. Producenten zijn vooral geïnteresseerd in

korte, harde seksscènes, want daar zit het geld.' En dus produceert Andrik maar films als *Romanian Hookers*. 'Daar zit geen enkele verhaallijn in.'

Die verharding ziet ook Sandy Wenderhold, directeur van pornobedrijf Sansyl. 'Er worden haast geen goede films gemaakt. Dat is ook lastig, want het is nou eenmaal de bedoeling dat mensen opgewonden raken van porno, de branche leent zich moeilijk voor kunstzinnige uitingen.'

Maar juist door deze 'harde opstelling' lijkt porno uit de gratie te zijn gevallen bij het grote publiek. De plannen van BNN en de VPRO voor een avondlang programma over *Deep Throat*, inclusief de documentaire *Inside Deep Throat* en de film zelf, stuiten op weerstand. Een peiling van het radioprogramma *stand.nl* laat zien dat 40 procent van de Nederlanders tegen de uitzending is. Zijn wij preutser geworden?

Sandy Wenderhold vindt van wel: 'Ik werk al twintig jaar probleemloos in deze sector, maar de laatste tijd krijg ik wel eens kritiek. Er is een enorme vertrutting aan de gang, mede door de christelijke partijen.' Ook volgens seksuoloog Leusink is het klimaat veranderd: 'In de jaren tachtig kwamen de negatieve effecten van de seksuele revolutie steeds meer naar buiten. Veel vrouwen bleken te zijn

Zeg 'ns aaa
Linda Lovelace zoekt medische hulp bij het oplossen van haar orgasme probleem

misbruikt, en de mannen bepaalden toch wel heel erg wat er gebeurde. We gingen minder vrij over seks denken.'

Het persoonlijke verhaal van Linda Lovelace tekent deze maatschappelijke beweging. Lovelace verklaarde tien jaar na uitkomen van de film dat ze was misbruikt en mishandeld op de set. 'Letterlijk elke keer als iemand naar *Deep Throat* kijkt, kijkt hij of zij naar hoe ik verkracht wordt', aldus Lovelace, die ook nauwelijks geld heeft verdiend aan de film. Leusink:

'Mede hierom wil de ChristenUnie niet dat de film wordt uitgezonden, dat begrijp ik wel.' Volgens Leusink zal porno nooit mainstream worden, zoals regisseur Gerard Damiano ooit voorspelde. 'Porno is een illusie die mensen heimelijk willen koesteren. Als het teveel in de huiskamer komt, gaat porno vervelen. Er moet iets te verlangen overblijven.'

Lees de volledige verklaring van de VPRO op www.dag.nl/porno

'Heerlijke seks, helemaal prima'

Terwijl de porno-industrie allengs professioneler, commerciëler en harder lijkt te worden, is er ook een tegenbeweging op gang: de 'vrouwvriendelijke porno'. Liesbet Zikkenhamer zette de website www.shespot.nl op en beoordeelt pornofilms op hun vrouwvriendelijkheid. 'Een goede pornofilm is als een speld in de hooiberg, maar ze zijn er wel!' Als voorbeeld noemt Zikkenhamer de Nederland-

se pornofilm *Pruimenbloesem* uit 1982. 'Dat is een eigenlijk een hele lieve film, waarin vrouwen bepalen wat er gebeurt.' Volgens Zikkenhamer is er een nieuwe generatie regisseurs in opkomst. 'De grote pornobazen gaan vaak voor platte seks, maar jonge regisseurs als de Duitse Erika Lust, maken hele andere films. Die zijn ontzettend erotiserend, vol met heerlijke seks, helemaal prima.'